

ներով, — անոնց խղճամիտ ցուցակագրութեամբ և հայ տպարաններու բոլորած գործունեութեամբ :
* * Այս խումբէն առաջինը կրնայ դասուիլ իրաւամբ Հ. ԳԱՅԹԱՆԵԱՆ, «բազակիր» երիցագոյն անդամը Վեննայի Մխիթ. Միաբանութեան, մականուանեալն «Տեռե» : Ծնած է 15

Հ. ԵՂԻՇԷՏ. Վ. ԳԱՅԹԱՆԵԱՆ

Օգոստ. 1828 ին Պոլիս, քնն. ձեռնադր. 1853 թ. : Իր յիսամեակը տօնուած է 1903 ին : Թողուք իր յօրինած դասագիրքերն ու բրգմ. վեպերը, յիշենք միայն այն համբերատար ոգին՝ որուն շնորհիւ Հ. եղիշէ կարող եղած է կէս դարու ընթացքի մը մեջ կերպարանել երկնատոր ստուար և հոշակաւ ցուցակ մը՝ այլ և այլ երկիրներու Մամուլներէն համբուրուած հայ մատենաներու, գրքոյկներու և քերքերու, 1512 բուականէն շարայարարար քերուած կապուած մինչև 1912 : Հարկադրուած բլլաով քանի մը եօրնեակ բարբախելու այդ ձեռագիր աշխատասիրութեան հոծ մանուածներուն մեջ, համագում գոյացուցիցնք թէ այս աշխուր վանականն օժտուած է պայծառ ինտելեկտուալութեամբ, անապատ կորովով և աննուած յարատեւութեամբ : Տղայ հասակէն սիրահար բոլոր այն գիրքերուն և բուրդի կտորուանքներուն որոնց վրայ «մետապեան տառ» դրոշմուած է, յամատ. հաւաքիցը դարձած է անոնց և իր Ուխտին մատենադարանն առաջին ճոխացունդներէն զվատորը : Վիեննա գտնուած ատեն,

սկսած է Գիւանը կարգի դնել և այնուհետեւ նուիրուած՝ շատերու համար անպայման տաղտկայի և ապերախտ տքնութեան մը որ իր «ցուցակ»ն է :

* * Այդ ցուցակէն է որ ատենօք զիտցած է մասամբ օգտուիլ Հ. ԶԱՊՂԱՆԱՆԵԱՆ՝ 1883 ին տպագրութեան յանձնած իր «Հայկական Մատենագիտութեան» համար : — Անուասիկ կաւրի կորովով աշխատող մեծ դեմք մըն այ : Ծնած է 4 Գեկտ. 1827 ին, քնն. ձեռնադր. 17 Յնվր. 1847 ին Ս. Ղազարի վանքն ուր վախճանած է 13 Փետր. 1901 ին : Մանուարարար նուիրուած Հայ Մատենագրութեան ուսումնասիրութեան, Հ. Գարեգին յաջորդարար պատրաստած է բանասիրական կարեւոր երկեր որոնցմէ յիշենք միայն «Պատմութիւն Հայկական Տպագրութեան»ը, սկզբնաւորութեան մինչև առ. մեզ 1513-1895 :

† Հ. ԳԱՐԵԳԻՆ Վ. ԶԱՊՂԱՆԱՆԵԱՆ

* * Այս երկուքէն անմիջապէս յետոյ կ'արժի դասել Պարտիզակցին Հ. ՂԱԶԻԿԵԱՆ (բազմարդիւն միարան Ս. Ղազարու վանոց), որ սուղ ժամանակի մեջ անագին գործ արտադրած է և իր հաւատարմօրէն զմայելի բարգմանութիւններով կոչուած է «Աշխարհարարի Բագրատուկին» : Ծնած է 8 Հոկտ. 1870 ին : Զեռնասուն Գուրեան Ս.ի : Միշտց մը գրաւութիւնը բաւ է Պոլիս : Անցնելով Վեննայի քահանայ ձեռնադր. 1895 թ., չլիելով դարձեալ իր գրաւութի կեանքը՝ հարկին բերմամբ : Կազմողն է «Հայկական նոր Մատենագիտութիւն և Հանրագիտարան Հայ կեանքի» անուն յոգնավատակ բառգիրքին (տպ. 1909-11) որուն երկուսն մեծազիւր ու մանրատառ էջերուն մեջ հայելացած են հայ բարգմանիչներ, հայ հեղինակներ ու դիմակութիւններ, հայ տպագրիչներ ու տպարաններ, ի հարկին նին գիրքերու Յիշատակարանաց, յառաջարաններու և բովանդակութեանց ամբողջական մեջբերումներով և քննադատու-